

ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2019

1. Výkonný výbor a jeho činnost

První dva měsíce roku 2019 pracoval Výkonný výbor (VV) v původním složení (abecedně): Ing. Jiří Jirát, Ph.D. (VŠCHT), Ing. Barbora Katolická (ZČU), Mgr. Jan Kříž (MU), PhDr. Hana Landová, Ph.D. (ČZU), Ing. Jan Mach, Ph.D. (VŠE), PhDr. Marta Machytková (ČVUT), PhDr. Klára Rösslerová, Ph.D. (UK) a Mgr. Pavla Rygelová (VŠB-TUO).

V rámci Výroční konference (28. 2., CIKS VŠE) proběhly **volby nového výkonného výboru** na období 2019 – 2021. Z nich vzešel výkonný výbor v novém složení: PhDr. Markéta Bočková (MU), Mgr. Lenka Hrdličková, Ph.D. (ČVUT), Ing. Jiří Jirát, Ph.D. (VŠCHT), Mgr. Jan Kříž (MU), PhDr. Hana Landová, Ph.D. (ČZU), PhDr. Klára Rösslerová, Ph.D. (UK), Mgr. Pavla Rygelová (VŠB-TUO), Mgr. Helena Sedláčková (UPOL) a Ing. Václav Šubrta (VŠE). První jednání nového VV proběhlo bezprostředně po skončení výroční konference a v rámci něj bylo zvoleno **předsednictvo VV**: Hana Landová (předsedkyně), Jan Kříž (místopředseda) a Václav Šubrta (jednatel).

Po dokončení některých nezbytných administrativních úkolů spojených se změnami v předsednictvu VV bylo možné začít řešit úkoly schválené v rámci plánu činnosti na rok 2019. Výkonný výbor se v roce 2019 sešel celkem **na osmi jednáních**, z toho jedno bylo **výjezdní** (Ostrava, září 2019). Další pracovní komunikace probíhala prostřednictvím **elektronické konference ASOCIACE**.

2. Komunikace a spolupráce členských institucí

Informace z jednotlivých zasedání VV byly zveřejňovány na **webových stránkách AKVŠ¹**. Do zabezpečené sekce byly pro kontaktní osoby členů AKVŠ umísťovány neveřejné materiály. Zároveň pokračovaly snahy o zvýšení **informovanosti odborné komunity** prostřednictvím zpráv o blížících se jednáních VV i vystavených zápisech prostřednictvím konference VYSKA. Pokračoval provoz **facebookového profilu AKVŠ**, který je – vedle konference VYSKA - dalším komunikačním kanálem a diskusní platformou pro VŠ knihovníky.

VV svolal i **setkání ředitelů a vedoucích** vysokoškolských knihoven (4. 12., VŠE). Cílem setkání bylo, stejně jako v předchozích letech, zintenzivnit komunikaci mezi VV a zástupci knihoven členských univerzit, informovat je o aktuálním dění v AKVŠ, připravovaných akcích a aktivitách, získat zpětnou vazbu o činnosti VV.

---

¹ <https://akvs.cz/o-asociaci/vv/informace-z-jednani/>

V červnu 2019 se konal - díky aktivitě Ústřední knihovny FSS MU a ve spolupráci s VV AKVŠ – druhý ročník akce zaměřené na rozvoj managementu vysokoškolských knihoven: *Knihovnická akademie pro manažery - KAM 2019²* (9. – 11. 6., Bořetice).

3. Další aktivity koordinované VV AKVŠ

Kromě výše uvedených činností zaměřených na samotné fungování AKVŠ, její řízení a komunikaci mezi členskými institucemi výkonný výbor AKVŠ zaměřil svou činnost i na další úkoly specifikované v *Plánu činnosti na rok 2019*.

▪ AKVŠ V KONTEXTU KNIHOVNICKÉ KOMUNITY ČR

AKVŠ má dlouhodobě své zástupce v **Ústřední knihovnické radě³**, je zapojena do příslušných pracovních skupin a na podzim 2019 (s přesahem do ledna 2020) se podílela i na přípravách *Koncepce rozvoje knihoven v ČR na období 2020–2027*. Zástupci AKVŠ se pravidelně účastnili i jednání **Rady vysokých škol**. Nově se rozvinula i spolupráce s dalšími profesními organizacemi (SDRUK, SKIP a Knihovnická komise AMG), která byla stvrzena podepsáním *Memoranda o spolupráci⁴* na konferenci Knihovny současnosti 2019. Pravidelně se také konají setkání předsedů zmíněných profesních spolků.

▪ STATISTICKÝ ROČNÍ VÝKAZ O VYSOKOŠKOLSKÉ KNIHOVNĚ

I v roce 2019 probíhaly práce na inovaci systému **sběru statistických dat** souvisejících s činností VŠ knihoven. Do online systému napojeného na webové stránky AKVŠ byla importována data od roku 2015 a v současnosti systém umožňuje srovnávání vybraných institucí, export trendů vývoje vybraných ukazatelů u dané knihovny. I nadále budeme pracovat na zkvalitňování nového online výkazu tak, abychom byli schopni využít veškeré možnosti, které toto prostředí nabízí – a to zejména pro následnou práci se sebranými daty a jejich analýzu. Zároveň budou probíhat diskuse s vedoucími pracovníky knihoven členských VŠ o možnostech dalšího rozvoje benchmarkingu.

▪ FOND PODPORY VYSOKÝCH ŠKOL

V souladu se Statutem **Fondu podpory zahraničních cest AKVŠ (FPZC)** zorganizoval VV výběrové řízení na podporu realizace zahraničních cest knihovníků v roce 2019. Do 1. kola výběrového řízení byly podány 3 přihlášky, všechny v kategorii C: Účast na konferenci, z toho 2 pasivní a jedna aktivní. Všechny přihlášky splnily formální náležitosti, a byly tedy hodnoceny. Projekty hodnotila komise schválená výroční konferencí ve složení: PhDr. Miloslava Faitová (ZČU), Marcela Hladíková (UJEP), Mgr. Lucie Melicharová (UPa), PhDr. Marie Otavová (UHK) a za VV AKVŠ Mgr. Jan Kříž (MU) a PhDr. Klára Rösslerová, Ph.D. (UK). Na základě rozhodnutí komise byly všechny tři projekty podpořeny v plné výši⁵.

---

² <https://akvs.cz/akce/akce-2019/kam-2019/>

³ [Webové stránky ÚKR.](#)

⁴ <https://akvs.cz/memorandum/>

⁵ <https://akvs.upce.cz/wp-content/uploads/2019/04/fpzc-2019-vysledky-1kolo-web.pdf>

Do 2. kola výběrového řízení byly podány 2 přihlášky, obě v kategorii C: Účast na konferenci, z toho 1 pasivní a jedna aktivní (poster). Obě přihlášky splnily formální náležitosti, a byly tedy hodnoceny. Hodnotící komise pracovala ve stejném složení jako při hodnocení 1. kola. Na základě rozhodnutí komise byly oba projekty podpořeny v plné výši.

Díky podpoře FPZC tak měla AKVŠ své zástupce na následujících konferencích:

- Open Repositories 2019,
- QQML 2019,
- EBLIB10
- UXLlibs2019

Mezinárodní spolupráce byla rozvíjena také na **zahraničních konferencích** ACRL 2019 a ICOLC 2019. Další zahraniční aktivity se odvíjely od **členství AKVŠ v mezinárodních organizacích**. Kromě členství v organizaci **LIBER**⁶ je AKVŠ od roku 2015 i členem⁷ organizace **SPARC Europe**⁸. Zprávy ze zahraničních cest byly zveřejněny na webových stránkách AKVŠ⁹ a zahraniční zkušenosti byly prezentovány na konferenci *Bibliotheca academica 2019* v Brně.

▪ **BIBLIOTHECA ACADEMICA 2019**

Ve spolupráci s Vysokým učením technickým v Brně byla ve dnech 23. a 24. 10. 2019 uspořádána konference ***Bibliotheca academica 2019***¹⁰, jejíž téma znělo „***Knihovna ve vědě, věda v knihovně***“: Organizační tým opět shromáždil zpětnou vazbu od účastníků a jednotlivé komentáře a připomínky se bude snažit zohlednit při přípravě konference **Bibliotheca Academica 2020**, která se bude konat ve dnech **3. a 4. listopadu na Technické univerzitě v Liberci**.

4. Činnost v rámci jednotlivých pracovních skupin

INICIATIVA PRO OTEVŘENÝ PŘÍSTUP

Garant: předsedkyně pracovní skupiny Mgr. Pavla Rygelová

Iniciativa otevřeného přístupu AKVŠ ČR (Iniciativa OA) uspořádala seminář *Otevřené repozitáře 2019* (28. – 29. 5. 2019) a zapojila se prostřednictvím svých členů tradičně do mezinárodní propagační akce *Open Access Week* v týdnu 21. – 27. října 2019.

---

⁶ <http://libereurope.eu/>

⁷ <http://sparceurope.org/about/our-members/>

⁸ <http://sparceurope.org/>

⁹ <https://akvs.cz/zahranicni-cesty/zpravy-ze-zc/>

¹⁰ <https://akvs.cz/akce/akce-2019/ba-2019/>

Seminář *Otevřené repozitáře 2019*¹¹ si za ústřední téma zvolil *Od vizí k akčním plánům*. Letošní ročník se opětovně vracel k otázce, kolik stojí zlatá cesta OA, ke sběru dat o publikačních poplatcích (APC) a k Plánu S. Dále byly představeny akční plány OA České a Slovenské republiky. Zahraniční příspěvky byly tradičně zajištěny videokonferenčně. V časopise *Ikaros* vyšla zpráva o semináři¹².

Open Access Week 2019 proběhl na několika univerzitách, nejvýraznější kampaň připravila Univerzita Karlova, která se postarala zejména o sérii webinářů dostupných pro všechny zájemce české akademické komunity. Informace o proběhnutých akcích na univerzitách jsou dostupné na webu Open Access v ČR¹³.

Proběhly tři schůzky užší pracovní skupiny (25. 1. 2019, 18. 2. 2019 a 20. 9. 2019) a dvě schůzky celé Iniciativy 25. 1. 2019 a 21. 11. 2019.

Nosným tématem činnosti Iniciativy OA bylo po celý rok plnění opatření Akčního plánu Národní strategie otevřeného přístupu ČR pro roky 2017-2020¹⁴, zvláště pak sběr údajů o publikačních poplatcích - APCs. Pracovní skupina připravila návod pro sběr dat APC¹⁵.

Pavla Rygelová byla za AKVŠ ČR nominována do pracovní skupiny při Úřadu vlády¹⁶. Skupina se v roce 2019 sešla dvakrát.

Za Iniciativu OA vycestoval do zahraničí Vlastimil Krejčíř (MU) na konferenci *Open Repositories*, (10. – 13. 6. 2019, Hamburg, Německo)¹⁷.

ODBORNÁ KOMISE PRO INFORMAČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A INFORMAČNÍ GRAMOTNOST

Garant: předsedkyně pracovní skupiny Mgr. Kristýna Paulová

Komise IVIG má ke konci roku 2019 dvacet dva členů, kteří zastupují 14 univerzit či organizací. Více zástupců pak mají velké univerzity (UK, ČVUT apod.).

V roce 2019 se pod záštitou komise konaly 3 vzdělávací a pracovní akce (z toho dvě pro veřejnost, jedna jako uzavřený pracovní workshop pro členy komise), které navštívilo více než 80 návštěvníků. Kromě těchto akcí se konaly ještě dvě setkání členů Komise.

Technickou změnou bylo převedení konference VYCHOVA pod sdružení CESNET a změna jejího správce.

---

¹¹ <https://akvs.cz/akce/akce-2019/or-2019/>

¹² <http://ikaros.cz/node/18391>

¹³ <http://openaccess.cz/open-access-week/>

¹⁴ <https://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=876326>

¹⁵ <http://hdl.handle.net/10084/135147>

¹⁶ <https://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=876362>

¹⁷ <http://archiv.gwin.gwiss.uni-hamburg.de/or2019/>

Akce Komise IVIG v roce 2019

- Z Asie až do Evropy, od studentů k vědcům – 30. 1. 2019 - Přednášející: Zuzana Wiorogórska, Varšavská univerzita
  - Seminář pro členy komise a další učící knihovníky se týkal oblasti informačního vzdělávání pro Ph.D. studenty a vědce a na specifika výuky studentů a mladých vědců pocházejících z východoasijských (vietnamských) univerzit.
  - Počet účastníků 13
- Gamifikace ve vzdělávání – 12. 6. 2019
  - Interní pracovní workshop pro členy komise se týkal vytvoření portfolia gamifikačních prvků, které jsou vhodné pro informační vzdělávání. Výsledkem je několik her a aktivit, které jsou popsány a připraveny ke sdílení mezi učící knihovníky jako inspirace pro jejich lekce. Hry byly představeny na semináři IVIG 2019 a na konferenci Bibliotheca Academica. *Následně budou podklady zveřejněny na webu AKVŠ v sekci IVIG.*
- Seminář IVIG 2019 - SPRÁVNĚ PRÁVNĚ o copyrightu a plagiátorství – 4. 9. 2019
  - Seminář poprvé organizovaný ve spolupráci s organizátorským týmem NASIV (v rámci dohody o střídání akcí IVIG a NASIV)
  - Pozitivní zpětná vazba na téma i na zahraniční hosty
  - 4 přednášky, 2 workshopy, dva zahraniční přednášející, 60 účastníků

Výzkum informačního vzdělávání na VŠ

- Dotazník vyplnilo 13 vysokých škol, proběhl ve druhém kvartálu 2019, výsledky zpracovala PhDr. Pavla Kovářová, Ph.D.
- Výsledky včetně srovnání s minulými roky vyjdou jako článek v časopisu ProInflow
- Zajímavosti
  - Knihovny nevyužívají dokumenty poskytované Komisí, stejně jako nejsou rozšířené i zahraniční dokumenty (např. ACRL) – téma k rozvoji a k přepracování pro Komisi
  - Výuka v angličtině má zvyšující se význam

Zahraniční cesty

- Členové Komise navštívili několik zahraničních konferencí – ACRL 2019 (Cleveland), LILAC 2019 (Nottingham), EBLIB 2019 (Glasgow) a další
- Z rozpočtu AKVŠ byla částečně placena cesta na konferenci ACRL (Kristýna Paulová)

Propagace a sdílení znalostí

- Založení FB skupiny pro členy Komise - sdílení poznatků, zážitků a drobností. K 25. 11. 2019 má skupina 14 členů
- Seznam zahraničních konferencí k tématu IV od Michaely Moryskové